

Sociālā darba speciālistu sadarbības padomes (SDSSP) sēdes

PROTOKOLS Nr.3/2017

Rīgā,

2017.gada 27.septembrī

Skolas ielā 28, 2.korpusa 3.stāva Portretu zālē, 301.telpā

plkst. 11:00

SĒDĒ PIEDALĀS:Padomes vadītāja:**Ize Skrodele-Dubrovka**, Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) Metodiskās vadības un kontroles departamenta direktora vietniecePadomes locekļi:**Ārija Baltiņa**, Latvijas Profesionālo sociālā darba speciālistu asociācijas prezidente**Dace Erkena**, Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledžas Sociālās aprūpes katedras vadītāja**Lolita Vilka**, Rīgas Stradiņa Universitātes Labklājības un sociālā darba katedras vadītāja**Skaidrīte Gūtmane**, Latvijas Kristīgā akadēmija, rektore**Iveta Sietiņšone**, Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienības valdes priekšsēdētāja**Ize Rudzīte**, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece veselības un sociālajos jautājumos**Līga Rasnača**, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Sociālā darba profesionālās maģistra studiju programmas direktore, asociētā profesoreCiti:**Ize Kurme**, LM Metodiskās vadības un kontroles departamenta projekta “Profesionālā sociālā darba attīstība pašvaldībā” (turpmāk – Projekts) vadītāja**Līva Vīksne**, LM Metodiskās vadības un kontroles departamenta Projekta koordinatore**Dace Zvirgzdiņa**, LM Metodiskās vadības un kontroles departamenta Projekta koordinatore**Dace Jansone**, IZM Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā referente**Sanita Strazdiņa**, Valmieras pilsētas Sociālo lietu pārvaldes vadītājas vietniece**Linda Ozola**, Sociālo darbinieku biedrības priekšsēdētāja**Marina Fiļipova**, Rīgas sociālā dienesta Sociālā darba nodaļas vadītāja, dienesta vadītāja vietniece

Guna Eglīte, Rīgas sociālā dienesta Administrēšanas nodaļas vadītāja, dienesta vadītāja vietniece

Jānis Laucis, LM ES Struktūrfondu departaments

Anna Vibe, LM ES Struktūrfondu departaments

Sēdi protokolē:

Agnese Jurjāne, LM Metodiskās vadības un kontroles departamenta vecākā eksperte

Darba kārtība:

1. Sanāksmes atklāšana un Padomes sēdes darba kārtības apstiprināšana.
2. Par Latvijas sociālo darbinieku ētikas kodeksa aktualizāciju un tālāko virzību.
3. Par sociālā darbinieka profesijas standarta aktualizēšanas iespējamiem rīcības virzieniem.
4. Informācija un diskusija par Nozares padomes izveidi.
5. Aktualitātes LM Eiropas Sociālā fonda projektā “Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās” (Nr. 9.2.1.1/15/I/001) (SD projekts):
 - izmaiņas apmācību nodrošināšanas procedūrā;
 - nākamās metodikas tēmas apstiprināšana;
 - ex-ante pētījuma norise.
4. Dažādi jautājumi.

Sēdes norise:

1.

Padomes sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.

(I.Skrodele-Dubrovka)

I.Skrodele-Dubrovka atklāj Sociālā darba speciālistu sadarbības padomes (turpmāk - Padome) sēdi un dalībnieki apstiprina sēdes darba kārtību (skatīt pielikumā nr.1).

I.Skrodele-Dubrovka informē klātesošos par Padomes dalībniekiem, kuri nepiedalās sēdē, un iepazīstina ar padomes pastāvīgo dalībnieku aizvietotājiem konkrētajā sēdē:

Mārtiņa Moora vietā - Marina Fiļipova, Rīgas sociālā dienesta Sociālā darba nodaļas vadītāja, dienesta vadītāja vietniece un Guna Eglīte, Rīgas sociālā dienesta Administrēšanas nodaļas vadītāja, dienesta vadītāja vietniece.

Kaijas Muceniecis vietā - Sanita Strazdiņa, Valmieras pilsētas Sociālo lietu pārvaldes vadītājas vietniece.

Ilzes Jansiņas vietā – Linda Ozola, Sociālo darbinieku biedrības priekšsēdētāja.

2.

Par Latvijas sociālo darbinieku ētikas kodeksa aktualizāciju un tālāko virzību

(I.Skrodele – Dubrovka, L.Ozola)

Diskusijā piedalās I.Skrodele – Dubrovka, L.Ozola, I.Kurme, L.Vilka, Ā.Baltiņa

I.Skrodele- Dubrovka klātesošos iepazīstina ar īsu kopsavilkumu pa LM rīkotajā Vasaras skolā 2017 diskutētajiem jautājumiem un idejām, lai aktualizētu Latvijas sociālo darbinieku ētikas kodeksu.

Ētikas kodeksa diskusiju centrā tika izvirzīts sociālais darbs ar klientu un ētikas vadlīnijas sadarbības attiecībās ar klientu. Trīs dienu laikā dalībnieki diskutēja un strādāja darba grupās, lai sagatavotu priekšlikumus Latvijas Sociālo darbinieku ētikas kodeksa satura pārskatīšanai un aktualizēšanai. Diskusiju semināra vadītājas bija sociālā darba maģistres, supervizores Ieva Lāss un Inese Stankus-Viša.

Priekšlikumi, kas izriet no semināra vadītāju apkopotā materiāla:

- Ētikas kodeksa valodai būtu jābūt vienkāršai, saprotamai, ar viennozīmīgiem formulējumiem. Iedziļinoties konkrētos formulējumos, diskusijas dalībnieki nonāca pie secinājuma, ka nav vienotas skaidrības par vispārīgajiem formulējumiem. Skaidrojumi ir pārāk vispārīgi, kas pieļauj plašas interpretācijas, kas savukārt ir pretrunā ar Ētikas kodeksa pamata ideju - būt par ceļvedi sociālajam darbiniekam ikdienas darbā (gan studentam, gan jaunam praktiķim, gan pieredzējušam profesionālim), kā arī būt par pamatu situāciju izvērtēšanai, ja sociālā darbinieka rīcība novirzījies no kodeksa.
- Ētikas kodeksā ir nepieciešami precizējumi sociālā darbinieka ētiskai rīcībai ikdienas praksē. Pēc būtības tas saskan arī ar jau iepriekšējās diskusijās runāto un Latvijas ētikas kodeksa virzību, izmantojot Zviedrijas sociālo darbinieku ētikas

kodeksa struktūru – vispārīga daļa un precizēta daļa ar vadlīnijām sociālā darba prakses situācijām. ASV sociālo darbinieku ētikas kodeksā arī tiek izmantota līdzīga pieeja.

- Būtiskākie jautājumi, izteiktākās neskaidrības un diskusijas par nepieciešamību ētikas kodeksa papildināšanai un precizējumiem bija saistībā ar informācijas par klientu apriti un konfidencialitāti.
- Ētikas kodeksa formulējumi saturiski ir novecojuši (Šrilankā pieņemtā IFSW ētikas kodeksa konteksta un mūsdienu Latvijas konteksta atšķirības, sociālā darba starptautiskā definīcija, jēdzieni).
- Diskusijās daudzkārt izskanēja sociālo darbinieku jautājumi, kā ikdienas praksē iedzīvināt ētikas kodeksu, vai supervīzijās, intervīzijās/kovīzijās, diskusijās darba vietās, Sociālo darbinieku biedrības izveidotā Ētikas komisijā, prakses gadījumu analīze un publikācijas par ētikas jautājumiem sociālā darba praksē u.c.
- Ētikas dilemmas būtiski saasinās, ir komplicētākas personīgo un profesionālo vērtību sadursmē. Ētikas kodeksa vadlīnijām ir liela loma šo dilemmu risināšanā.
- Visbiežāk ikdienas praksē sociālo darbinieku diskusija par ētikas jautājumiem notiek par jau notikušiem notikumiem. Ētikas kodeksa iedzīvināšanas labs rezultāts būtu, ja sociālo darbinieku diskusija par ētikas dilemmām, problēmām notiek arī pirms notikuma.
- Jautājumi, kas netiek vispār vai ir nepietiekoši atrunāti esošajā ētikas kodeksā – informācijas aprites ierobežojumi trešajām personām (iesaistītās personas, klienta radi, institūcijas, speciālisti u.c.); sociālo portālu, moderno tehnoloģiju, datu bāžu ētiska izmantošana; tuvu/personīgu attiecību aizliegums; seksuālo attiecību aizliegums; sociālā darba pakalpojumu sniegšana, tai skaitā, gadījumu vadīšana tuviniekiem, radiem. Ko darīt, ja nav citas iespējas? Vai un kādas ir izņēmumu situācijas (piem., pagasta sociālais darbinieks, kuram ir radnieks, kam nepieciešama sociālā darbinieka pakalpojumi dzīvo tajā pašā pagastā)? Aktuāli ir arī jautājumi par konfidencialitātes ierobežojumiem, aizliegumu materiālo labumu gūšanai. Atsevišķs jautājums ir arī par sociālā darbinieka koptēlu - apģērbs/izskats/estētika – “sociālā higiēna”, “self-care” jeb profesionāla rūpes par sevi, savu psihoemocionālo, fizisko un garīgo stāvokli.
- Kodekss skaidri nepasaka to, kas ir aizliegums, kas “jāizslēdz”.
- Pirmkārt, papildināt un precizēt esošo Latvijas Sociālo darbinieku ētikas kodeksu un, otrkārt, turpināt ar precizējumiem, atbilstoši specializācijām, sociālajiem darbiniekiem ģimenēm un bērniem, slimnīcu sociālajiem darbiniekiem, aprūpes centru sociālajiem darbiniekiem u.c. ētikas kodeksos, ja sociālie darbinieki to uzskatīs par nepieciešamu.
- Kodeksā klients tiek pieminēts kā indivīds, grupa, sabiedrība, bet starp šīm grupām arī iespējamās vērtību sadursmes un, lai kodekss būtu ikdienā piemērojams, ir jāprecizē mikro, mezo, makro līmeņa sociālā darbinieka ētiskās rīcības atbildības. Piemēram, sociālais darbinieks primāri ir atbildīgs klienta priekšā – bet klienta mikrolīmenī pašnoteikšanās tiesības var būt pretrunā ar kopienas vērtībām, kas arī, vispārināti pēc esošā kodeksa, ir sociālā darbinieka

klients. Vai šis jautājums ir pie specializāciju ētikas kodeksa vai vispārīgā sociālā darba vai abos nepieciešami precizējumi?

- Ņemot vērā, ka sociālo darbinieku prakses standarts arī būtu jāaktualizē, tad ar vairākiem ētikas kodeksa priekšlikumiem bija neskaidrības, cik lielā mērā tas būtu prakses standarta vai ētikas kodeksa jautājums. Standarts nosaka pašas rīcības pamata algoritmus, bet ētikas kodekss rīcības ētiku, kvalitāti, pasargā klientu no neētiskas rīcības. Piemēram, sociālā darbinieka brīvība un ierobežojumi metožu izvēlē – gan prakses standarta, gan ētikas jautājums. Sociālā darbinieka rīcība nestandarta situācijās, jaunas prakses ieviešanā u.c. arī gan prakses standarta, gan ētikas vadlīniju jautājums. Abi jautājumi ir saistīti, bet vēl diskutējami un precizējami. Kas ir jāatrunā Ētikas kodeksā un, kas prakses standartos? Prevencijas, proaktīvas rīcības, agrīnās iejaukšanās jautājumi – ētikas kodeksā, standartā?
- Jāprecizē sociālā darbinieka atbildība pret klientu. Sociālais darbinieks ir atbildīgs par sociālā darba procesu, kvalitāti, efektivitāti, sociālā darba virzību. “Atbildīga informācijas izmantošana” – kam, pret ko, kā? Nepieciešami precizējumi.
- Diskusija par pretrunīgām nozīmēm vārdam “palīdzēt” ētikas kodeksā. No vērtību, humānisma un misijas viedokļa, kā arī no glābšanas pozīcijas, “palīdzēšanas” kā neprofesionālas darbības, asociācijas par sociālo palīdzību.
- Kodekss neprecizē/nepalīdz/nepasaka un tas būtu jāprecizē – sociālā darbinieka iejaukšanās un līdzdalības robežas darbā ar klientu; sociālā darbinieka tiesības (piem., atteikties no klienta), neskaidro sociālā darbinieka neētisku rīcību. Neprecīzs/nekorekts ir ētikas kodeksā minētais “rīcībspējas” jēdziens.

L.Ozola informē, ka Sociālo darbinieku biedrības organizētajā sociālo darbinieku vasaras nometnē tika strādāts galvenokārt ar diviem jautājumiem – š.g. novembrī plānotās konferences tēmas un ētika, ētikas dilemmas. Saistībā ar konferenci – tā plānota 10.novembrī un tās galvenais koordinators ir Mārtiņš Moors.

Attiecībā uz ētikas kodeksu biedrība patlaban plāno analizēt konkrētas ētikas dilemmas, kuras tiks arī publicētas. Ir pieteikušies vairāki cilvēki, kuri ir gatavi gan dilemmas iesūtīt (anonimizētas), gan arī analizēt. Tālākam solim biedrība patlaban vēl nav gatava.

I.Skrodele – Dubrovska – kādi ir priekšlikumi? Kā virzām tālāk jautājumu par ētikas kodeksa aktualizāciju? Ētikas kodeksu vajadzētu virzīt profesionālajai apvienībai vai biedrībai. Jāvienojas arī par struktūru.

I.Kurme – maijā, diskusijas laikā nevienojāmies par ētikas kodeksa struktūru. Viens no variantiem ir palikt pie zviedru modeļa.

L.Vilka – uzturam preambulu par vērtībām, kam būtu jābūt ētikas kodeksa pirmajai sadaļai. Izsaka viedokli, ka kodeksa tālāka virzība būtu jāuzņemas Sociālo darbinieku biedrībai.

I.Kurme – labāk tomēr, ja ministrija uzņemtās koordinators lomu.

Ā.Baltiņa – atcerēsimies, ka ētikas kodekss bija nepieciešams sociālajiem darbiniekiem, nevis ministrijai. Iniciatīvai ir jānāk no sociālajiem darbiniekiem.

Uz šo repliku vairāki dalībnieki vienbalsīgi atbild, ka iniciatīva arī nāk no sociālajiem darbiniekiem, taču kādam aktualizācijas process ir jākoordinē. Biedrības ir ar ierobežotiem cilvēku un laika resursiem, līdz ar to ir jārod cits risinājums.

Vienojas, ka sākotnēji ētikas kodeksa struktūra, kā arī vērtības tiks saskaņotas elektroniski un novembra beigās/decembra sākumā nākam kopā uz apspriešanu. L.Vilka apņemas vērtību sadaļu sagatavot un atsūtīt ministrijai.

3.

Par sociālā darbinieka profesijas standarta aktualizēšanas iespējamiem rīcības virzieniem

(I.Skrodele-Dubrovskā, D.Jansone)

Diskusijā piedalās I.Kurme, I.Skrodele-Dubrovskā, D.Zvirgzdiņa, L.Vilka, M.Filipova, G.Eglīte, A.Jurjāne, Ā.Baltiņa, D.Erkens, S.Gūtmane

D.Jansone informē, ka Profesionālās izglītības saturu reglamentē Profesionālās izglītības likuma V nodaļa.

Profesijas standarta izstrādes kārtību nosaka Ministru kabineta 2016.gada 27.septembra noteikumi Nr. 633 “Profesijas standarta, profesionālās kvalifikācijas prasību (ja profesijai neapstiprina profesijas standartu) un nozares kvalifikāciju struktūras izstrādes kārtība” Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/285032-profesijas-standarta-profesionalas-kvalifikācijas-prasību-ja-profesijai-neapstiprina-profesijas-standartu-un-nozares-kvalifikac...>

Valsts izglītības satura centra (VISC) mājaslapā ir pieejamas Profesijas standarta (PS) un Profesionālās kvalifikācijas prasību (PKP) veidlapas, iesnieguma veidlapa un PS/PKP izstrādes metodiskais materiāls: <http://visc.gov.lv/profizglitiba/standarti.shtml>

Līdz 2015.gada beigām MK noteikumiem bija pielikums ar profesiju standartiem, taču izstrādājot pārejas noteikumus, pielikums tika atcelts. Līdz ar to situācija ir leģitīmi nepareiza, jo iepriekšējie standarti ir atcelti, taču jaunu vietā arī pagaidām nav.

Profesionālās izglītības likuma pārejas noteikumi paredz, ka Ministru kabinets līdz 2017. gada 31. jūlijam izdod šā likuma 7. panta 2.¹ punktā minētos noteikumus. VISC ir izstrādājis Ministru kabineta noteikumu projektu “Obligāti piemērojamo profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību saraksts un tajā iekļauto profesijas standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību publiskošanas kārtība.” T.i., ja PS/PKP nebūs iekļauti šajos MK noteikumos, VISC nepieņems darba grupu izstrādātos PS/PKP projektus izskatīšanai un tālākai virzīšanai uz apstiprināšanu PINTSA.

D.Jansone uz I.Skrodeles – Dubrovskas lūgumu apstiprina, ka savlaicīgi informēs LM, lai varam reaģēt.

Līdz šim augstākā izglītība bija 5.klasifikācijas līmenis (bakalaura un maģistra programmas bija zem viena klasifikatora), jaunajos noteikumos paredzēti kopā 8 līmeņi, kur koledža būs 5.līmenis, bakalaura programma 6.līmenis un maģistra programma 7.līmenis, savukārt doktorantūra būs jau kā 8.līmenis.

Plānots uzsākt kvalifikācijas izpēti tajās jomās, kurās ir Nozaru ekspertu padomes (NEP), kas nozīmē, ka labklājības nozare pētīta netiks, jo NEP nav. Vizi ziņojumi tiks iesniegti 2018.gada janvārī.

I.Skrodele – Dubrovskā jautā, kas notiks ar tām nozarēm, kurās NEP nav?

D.Jansone atbild, ka būs problemātiski, jo atkarībā no tā, uz kādu līmeni ies profesijas standarts, tiks izstrādātas izglītības programmas. Līdz ar to ir būtiski veidot NEP un ne tikai, tāpat ir jāuzsāk standarta izstrāde. Vienā standartā var būt 6.un7.līmenis, taču, ja redzams, ka tās beigās būs divas dažādas profesijas, tad ir jāizstrādā divi standarti. Pirms PS/PKP izstrādes uzsākšanas ir lietderīgi iepazīties ar metodisko materiālu nozares kvalifikācijas struktūras izstrādei:

http://viaa.gov.lv/library/files/original/11_VISC_MET_MATERIALS_NKS_izstradei.pdf.

L.Vilka uzdod divus jautājumus – vai sociālais rehabilitētājs un sociālais aprūpētājs būs pie sociālā darba? Un kas būs ar akreditāciju? Vai termiņš tiks pagarināts tiem, kam akreditācija iet uz beigām?

D.Jansone atbild – jā, būs vai nu atsevišķs MK protokollēmums vai arī tiks izstrādāts cits paātrināts risinājums.

L.Vilka uzdod jautājumu, kas gatavoja sociālā darba aprakstu klasifikatoram? Vai mēs tam piekritīsim? Vai tā ir mūsu vīzija par sociālo darbu? Pēc būtības jāaktualizē arī minētais apraksts. Bažīgu dara, ka uz 2018.gada janvāri jābūt gataviem augstskolu ziņojumiem. Šī semestra laikā mums ir jāuztaisa profesijas standarta drafts, jo kamēr to apstiprinās, paies laiks.

D.Jansone atgādina, ka standartu apstiprinās VISC (valsts izglītības satura centrs) un tālāk tas tiks virzīts uz PINTSA (Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadome). Ja PINTSA apstiprina, tad standartu publicē mājas lapā un tas ir arī ir viss apstiprināšanas process.

L.Vilka jautā – ja mums būs jauns standarts, vai pēc tā vērtēs akreditācijā uz ko *D.Jansone* atbild, ka jā. Būs jāveic izmaiņas programmā un jāskaidro akreditācijas komisijai situācija ar standarta aktualizāciju (programma tika izstrādāta pēc iepriekšējā un tiek mainīta, lai to harmonizētu ar jauno standartu).

I.Kurme jautā, kas ir tā darba grupa, kas pie VISC tiks veidota standarta izskatīšanai/apstiprināšanai?

D.Jansone paskaidro, ka tas ir noteikts 27.09.2016. MK noteikumos Nr.633. Darba grupu, kas izstrādā standartu var veidot nozares ministrija, asociācijas, augstskolas. Ja standarta izstrādi uzņemas augstskola, tad jāņem vērā, ka 20187.gada sākumā tiks atvērts projektu pieteikumu konkurss, kurā varēs piedalīties augstskolas.

SAM (specifiskais atbalsta mērķis) 8.5.2. "Nodrošināt profesionālās izglītības atbilstību Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai" ietvaros notiek PS/PKP izstrāde vidējā profesionālajā izglītībā, šī SAM ietvaros ir izstrādāta vienas vienības izmaksu metodika PS izstrādei, pieejama: <http://cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/projektu-istenosana/8-5-2-nodrosinat-profesionalas-izglitibas-atbilstibu-eiropas-kvalifikācijas-ietvarstrukturai>.

Jāņem vērā, ka tas ir atklāts projektu konkurss, kopumā jāizstrādā vismaz 200 dažādi profesiju standarti, līdz ar to konkurss varētu būt diezgan liels. Jāatceras, ka augstskolai, kura projektu iesniedz, obligāti ir jāveido darba grupa.

Turpinājumā notiek diskusija par profesionālo un akadēmisko izglītību, kā arī par to vai no koledžām nākošie soc.rehabilitētāji un soc.aprūpētāji varēs tālāk mācīties par sociālajiem darbiniekiem. Viedoklis ir, ka visas mācību programmas ir jāharmonizē, lai varētu studēt tālāk.

L.Vilka informē arī, ka līdz 2017.gada 20.jūlijam varēja iesniegt izmaiņas zinātņu klasifikatorā, kas ticis arī izdarīts un, ja tās tiks apstiprinātas, tad turpmāk būs socioloģija un sociālais darbs.

Aktualizēta tiek arī tēma par to, vai sociālajiem darbiniekiem darbam ar ģimenēm ar bērniem nebūtu jābūt ar maģistra grādu, kā tas ir Lietuvā, Slovākijā, Igaunijā.

M.Filipova argumentē, ka tas radītu vēl lielāku darbinieku trūkumu, jo, piemēram, Rīgas sociālajā dienestā visvairāk brīvo vakanču ir tieši šajā jomā, nevar atrast darbiniekus ar bakalaura grādu, nemaz nerunājot par maģistra grādu. Pašvaldības šādu prasību nemaz nevarēs izpildīt.

S.Gūtmane informē, ka pirmdien, 2.oktobrī tiks parakstīts līgums starp Latvijas Kristīgo akadēmiju un Turku universitāti Somijā par kopīgu doktorantūras studiju programmu, tātad būs iespēja studēt bez maksas.

L.Vilka paceļ tēmu, ka būtu jāmaina sociālā darba uzstādījums kā tāds, jo nav labi, ka Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā sociālais darbs tiek dēvēts par palīdzību, uz ko saņem iebildi, ka sociālais darbs ir definēts kā profesionāla darbība, lai palīdzētu personām, ģimenēm, personu grupām un sabiedrībai kopumā veicināt vai atjaunot savu spēju sociāli funkcionēt, kā arī radīt šai funkcionēšanai labvēlīgus apstākļus. *S.Gūtmane* saka, ka palīdzošā profesija ir kolosāla un aicinājuma lieta.

A.Jurjāne jautā, vai Vilkas kundzei ir ideja, vīzija par to, kā pareizāk dēvēt sociālo darbu, ja palīdzošā profesija nav īsti labs formulējums.

L.Vilka atbild, ka iesūtīs savu versiju.

Atgriežas pie diskusijas par profesionālo un akadēmisko izglītību.

I.Kurme pauž viedokli, vai nav tādas prakses, ka uz akadēmisko programmu uzsaukums ir retāk, piemēram, reizi 3 – 4 gados?

D.Jansone saka, ka skolotājiem tāda uzņemšana ir bijusi, taču tas nav nesis gaidītos rezultātus, jo pēc 3 gadu studijām nevar strādāt par skolotāju, obligāti būtu jāmacās tālāk. Labāk tomēr būtu, ja pētnieki „iznāktu” no bakalaura programmām un tālāk studētu maģistratūrā.

Diskusija par studiju līmeņiem, kredītpunktu skaitu, harmonizāciju starp profesionālajām un akadēmiskajām programmām u.c.

I.Skrodele – Dubrovskā saka, ka diskusija ir jāslēdz, pieņemot lēmumu saistībā ar profesijas standarta tālāku virzību. Rosina pāriet pie nākamā jautājumu par NEP un tad beigās pieņemt lēmumus.

4.

Informācija un diskusija par Nozares padomes izveidi (I.Skrodele – Dubrovskā, A.Jurjāne)

Diskusijā piedalās: I.Skrodele – Dubrovskā, A.Jurjāne, L.Vilka, I.Kurme, Ā.Baltiņa

I.Skrodele – Dubrovskā ieskicē problēmu kopumu, kas vedina domāt, ka daļu no tām atrisinātu Nozares ekspertu padome.

A.Jurjāne izklāsta, kas ir NEP pēc savas būtības, kāds ir tās mērķis, kā arī ar ko padome nodarbojas, kas to koordinē, kādas NEP šobrīd eksistē u.c. (detalizēta informācija 2.pielikumā). Tāpat A.Jurjāne skaidro, ka NEP „iziet” ārpus LM kompetences un kontroles, bez tam mērķis SDSSP mērķis un uzdevumi tomēr atšķiras no NEP mērķiem un uzdevumiem. Padomes vairākums izsaka atbalstu NEP veidošanai un SDSSP saglabāšanai.

Ir jautājums, cik dalībnieku parasti ir NEP? Jurjāne atbild, ka ļoti dažādi – no 10 līdz pat 30.

Diskusija par NEP nosaukumu, kas ir būtisks, jo atspoguļo saturu:

1. «Sociālā darba nozares ekspertu padome»
2. «Sociālā darba speciālistu nozares ekspertu padome»
3. «Sociālās labklājības nozares ekspertu padome»
4. «Studiju virziena «Sociālā labklājība» nozares ekspertu padome»

Padome nolēm, ka veidos Sociālās labklājības nozares ekspertu padomi.

I.Skrodele – Dubrovskā aicina apdomāt, kas būtu potenciālie NEP'a dalībnieki, ņemot vērā iesaistīto pušu noslodzi. Tiek pieņemts lēmums, ka padomes dalībnieki līdz

2017.gada 10.oktobrim iesūtīs iespējamo kandidātu vārdus un uzvārdus, kā arī kontaktinformāciju LM uz e-pastu: agnese.jurjane@lm.gov.lv.

I.Kurme vērš uzmanību uz to, ka ņemot vērā šīs padomes nozīmīgumu, šis jautājums ir jāsaskaņo ministrijas iekšienē.

I.Skrodele – Dubrovskā atbild, ka par to ir jau domāts, taču pirmais solis ir SDSSP, kur pieņem lēmumu, un tad tālāk tiek rakstīts dienesta ziņojums un lūgta atļauja ministram šādu padomi veidot. Jāņem vērā, ka NEP izveidei, ja tiks saņemta atļauja, būs nepieciešams laiks.

I.Skrodele – Dubrovskā mudina atgriezties vēlreiz pie iepriekšējā jautājuma par profesijas standartu, lai pieņemtu lēmumus. Kādi ir priekšlikumi par profesijas standartu? Skaidrs, ka vajadzīga darba grupa.

Ā.Baltiņa saka, ka nevajag veidot lielu darba grupu

L.Vilka – RSU izstrādā projektu, ko prezentēs Kvalitātes padomei augstskolā un tad vēlāk tiks iesaistītas citas augstskolas. Patlaban saskaņā ar profesijas klasifikatora tekstu tiek veidoti studiju rezultāti. Kvalitātes padomes sēde būs 20.oktobrī. Novembra sākumā varētu organizēt darba grupu.

I.Skrodele - Dubrovskā Vai kāds no klātesošajiem apsver iespēju piedalīties projektu konkursā?

L.Vilka – mēs nevaram apvienoties projektā, ja nav pat iestrāžu.

Diskusijas laikā izkristalizējas, ka standarts nedrīkst būt atkarīgs tikai no iespējamā finansējuma.

Pieņem lēmumu par standartu runāt novembra beigās.

5.

Aktualitātes LM Eiropas Sociālā fonda projektā “Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās” (Nr. 9.2.1.1/15/I/001) (SD projekts).

(I.Kurme)

Diskusijā piedalās: I.Kurme, L.Vīksne, I.Skrodele – Dubrovskā, M.Filipova, L.Vilka, D.Zvirgzdiņa

I.Kurme informē, ka šajā sēdē saistībā ar Projektu ir minami četri galvenie jautājumi: Tematiskā diskusija, kas notiek divas reizes gadā, izmaiņas supervīziju un apmācību nodrošināšanas procedūrā, nākamās metodikas tēmas apstiprināšana, Ex-ante pētījuma norise.

Ex-ante pētījums tuvojas noslēgumam, patlaban tiek saskaņots gala ziņojums. Plānots, ka prezentācija – diskusija par pētījuma rezultātiem notiks 18.oktobrī, plkst. 10.00 – 12.00, Latvijas Pašvaldību savienībā, par ko viņiem īpašs paldies, Mazā Pils ielā 1. Pasākumā varēs piedalīties gan klātienē, gan arī video tiešraidē, saite būs pieejama LM mājas lapā un FB kontā. Preses konference plānota aptuveni 40 min. Prezentācija no pētnieku puses, kā arī diskusija. Būs iespējams iesūtīt jautājumus tiešraides laikā.

Otrs svarīgs notikums šajā pašā dienā – 18.oktobrī no plkst. 14:30 līdz 17:30 būs diskusija ‘Lauku sociālā darba specifika Latvijā’. Pasākums notiks Birojnīcā, Dzirnau 84/k2. Moderatore – Kristīne Veispale.

Diskusijas laikā mēģināsim ieskicēt, kas ir lauku sociālais darbs – vai tā ir specializācija jeb tomēr nē.

L.Vilka, jautā vai ir kāds pētījums, kas tiks izmantots veidojot diskusiju?

LM speciālisti atbild, ka pagaidām pētījums par lauku sociālo darbu nav veikts. No *ex-ante* būs kādi dati un Sociālo darbinieku biedrības viedoklis. *L.Vilka* piedāvā izmantot RSU maģistra darba ietvaros veiktu pētījumu, ko moderatore varētu izmantot, gatavojot diskusiju. *L.Vilka* un *I.Kurme* vienojas par tehniskām detaļām vienoties pēc sēdes.

I.Kurme informē, ka metodikas izstrādei personai ar GRT ir uzvarējusi apvienība, kurā ir „Zelda” kopā ar „Kustība par neatkarīgu dzīvi”.

Otrā metodika darbam ar vardarbībā cietušajiem un vardarbību veikušajiem praktiski ir noslēdzies konkurss, kurā piedalījās apvienība Skalbes, Dardedze, Marta un MKB. Izskatās, ka šis būs veiksmīgs risinājums.

Trešā metodika darbam ar ģimenēm ar bērniem - tiek strādāts pie tehniskās specifikācijas, kas prasa diezgan lielu laiku, tomēr darbs notiek.

Ceturtnā metodika tiek izvēlēta saistība ar *ex-ante* pētījuma rezultātiem.

L.Vīksne skaidro, kas ir mērķa grupas, ar kurām sociālajiem dienestiem darbs ir problemātisks (pielikums Nr.3, slaidis Nr.4), tādēļ tiek piedāvāta tēma „sociālais darbs ar atkarīgajām personām”, kur tiek skarta gan vielatkarība, gan procesu atkarība, u.c.

I.Skrodele – Dubrovskā informē, ka par šo metodiku šodien jāpieņem lēmums.

Padome atbalsta tēmu, jo ir liels daudzums dažādu atkarību, kā arī nedrīkst aizmirst līdzatkarību.

I.Kurme stāsta par pastāvošajām problēmām ar iepirkumu supervīzijām un apmācībām. Ir četri varianti kā šo problēmu risināt:

1.variants

Sertificēti supervizori, fiksēta cena

‘Izsludinājums’ apmācībām

2.variants

Sertificēti supervizori, fiksēta cena

Apmācību piedāvājums pieejams caur *EIS*, reālā cena

3.variants

Gan apmācības gan supervīzijas pieejamas caur EIS, reālās cenas

4.variants

Pašvaldības izvēlas jebko, ir projekta partneri uz šo aktivitāti un Projekts tur pārraudzību par visiem šajā sakarā veiktajiem iepirkumiem

I.Kurme min, ka šodien būs sanāksme ar FM un VRAA, lai apspriestu otro un trešo variantu.

Īsa diskusija par ceturto variantu, kurš īsti netiek atbalstīts no padomes puses, jo profesionāļi argumentē šī varianta smagnējumu.

I.Kurme prezentē top 7 tēmas, kas izriet no veiktās aptaujas (Pielikums Nr.3, slaidi nr. 7-9)

Ir plāns nākamajam gadam definēt 10 tēmas. Nosūtīsim lielo sarakstu, kas bija sākotnēji izstrādāts un prezentētās septiņas tēmas, lai varētu no savas puses pievienot vēl trīs tēmas klāt.

L.Vilka jautā, vai tēmas ir sakārtotas prioritārā secībā, atbilde ir, ka nē.

L.Vilka jautā, kāpēc pie aktuālajām tēmām ir sociālā gadījuma vadīšana, ko māca studentiem 2. kursā.

Diskusija par to, vai absolventi ir apguvuši sociālā gadījuma vadīšanu un kāpēc, jau esot darba procesā, tēma joprojām vai arī atkal ir aktuāla.

Rodas jautājums par maģistratūras studentiem, kuriem nav bāzes izglītības sociālajā darbā, tāpat arī par tiem, kuri jomā nav ilgstoši strādājuši un ir piemirsuši teoriju.

Iespējams, ir jādomā par apmācību programmām par tēmām, kas nav augstskolu mācību programmās, jo pamats tomēr būtu jāapgūst studiju laikā.

Tiek izteikts viedoklis, ka darbā atnāk sociālie darbinieki, kuri neprot noteikt problēmas, vadīt gadījumu, principā nesaprot un nezina, kas ir tas, kas sociālajam darbiniekam ir jā dara. Problēma ir, taču, ko darīt, lai to risinātu?

I.Kurme vēlreiz atgādina, ka nosūtīs visiem tēmas, kā jau tika iepriekš minēts, un lūdz iesūtīt savus priekšlikumus, kuras būtu papildus apmācību tēmas, ko vēl pievienot, lai rezultātā izveidotu sarakstu ar 10 tēmām.

L.Vilka vēlreiz saka, ka gadījuma vadīšana nebūtu tā tēma, ko iekļaut sarakstos un piedāvā bezmaksas novadīt nodarbību, lai pārliecinātos, cik tad to interesentu būs.

Izvērsas diskusija par to, kā labāk studentiem mācību procesā iemācīt gadījuma vadīšanu, par to, ka prakšu vadītājiem būtu jāmaksā. *L.Vilka* komentē, ka tai pat laikā prakšu vadītāji neatbilst kritērijiem, lai strādātu augstskolā, piemēram, nav pedagoģiskās izglītības. Un, pieņemot darbā pasniedzējus bez atbilstošas izglītības, tiek „grauti” augstskolas rādītāji.

Padomes lēmumi –

1. Ētikas kodeksa aktualizāciju koordinēs Labklājības ministrija
2. L.Vilka līdz novembra vidum uz e-pastu agnese.jurjane@lm.gov.lv atsūtīs preambulu Latvijas sociālo darbinieku ētikas kodeksam.
3. Ētikas kodeksa sākotnējā versija tiks apspriesta elektroniski, vēlāk novembra beigās/decembra sākumā jāorganizē tikšanās klātienē.
4. Darbu pie profesijas standarta aktualizēšanas uzsāk RSU Lolitas Vilkas vadībā. Pirmais projekts jāizstrādā šī semestra laikā. Novembrī jāorganizē darba grupa un jāuzsāk darbs pie standarta jaunas versijas izstrādes.
5. Jāveido atsevišķi no SDSSP funkcionējoša Sociālās labklājības nozares ekspertu padome, par kuras nepieciešamību jāinformē LM vadība un jālūdz atļauja tādu veidot.
6. Apstiprināt metodiku darbam ar personām ar atkarībām un līdzatkarībām.
7. Padomes dalībnieki elektroniski papildinās Projekta sagatavoto apmācību tēmu sarakstu, un vēlāk to apstiprināt elektroniski.

Sēdes noslēgums 12:40.

Pielikumā sēdes materiāli:

1. Padomes sēdes darba kārtība.
2. Prezentācija par Nozares ekspertu padomi
3. Prezentācija par aktuāliem jautājumiem Projekta norisē.

Sēdi vadīja

I.Skrodele-Dubrovskā

Protokolēja

A.Jurjāne